

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Αιτωλίας και Ακαρνανίας, κύριε Δαμασκηνέ,

Σεβαστοί Πατέρες,

Αγαπητοί αδελφοί,

Η Εκκλησία μάς προσκαλεί σήμερα να στρέψουμε το βλέμμα μας σε μία μορφή της αποστολικής χορείας, της οποίας η παρουσία παραμένει διακριτική στις σελίδες της Αγίας Γραφής, αλλά φωτεινή μέσα στη μνήμη του σώματος του Χριστού. Τιμούμε τον άγιο Απόστολο Ιάκωβο, τον υιό του Αλφαίου. Έναν από τους Δώδεκα που άκουσαν τη φωνή του Κυρίου, ανταποκρίθηκαν στην κλήση Του και προσέφεραν τη ζωή τους στη διακονία του Ευαγγελίου.

Το όνομά του καταγράφεται ανάμεσα στα ονόματα των μαθητών που επέλεξε ο ίδιος ο Χριστός. Το συναντούμε και στις Πράξεις των Αποστόλων, μέσα στην προσευχόμενη κοινότητα που περιμένει την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος. Είναι ο Ιάκωβος του Αλφαίου, διαφορετικό πρόσωπο από τον Ιάκωβο του Ζεβεδαίου και τον Ιάκωβο τον Αδελφόθεο. Οι πληροφορίες για την προσωπική του διαδρομή είναι περιορισμένες. Η θέση του, όμως, μέσα στην πρώτη αποστολική κοινότητα είναι σαφής και πολύτιμη (Ματθ. 10,3. Πραξ. 1,13).

Σύμφωνα με τη συναξαριακή παράδοση, μετά την Πεντηκοστή αφοσιώθηκε στη διάδοση του Ευαγγελίου, οδήγησε ανθρώπους στην πίστη και ολοκλήρωσε την αποστολή του με μαρτυρικό θάνατο. Η παράδοση διασώζει τη σταύρωσή του στην Αίγυπτο. Έτσι, η αφοσίωση του μαθητή σφραγίστηκε με την προσφορά της ίδιας του της ζωής.

Στεκόμαστε με σεβασμό μπροστά σε αυτή την ιερή μορφή. Ένας άνθρωπος που γνώρισε τον Χριστό, Τον ακολούθησε και έμεινε πιστός μέχρι τέλους. Αυτό είναι το βαθύτερο περιεχόμενο της αποστολικής ζωής. Να παραδοθεί ο άνθρωπος στον Θεό με τέτοια εμπιστοσύνη, ώστε ολόκληρη η ύπαρξή του να γίνει μαρτυρία της παρουσίας Του.

Ο ευαγγελιστής Μάρκος περιγράφει την εκλογή των Δώδεκα με μία φράση που περικλείει ολόκληρη τη θεολογία της αποστολής. Ο Χριστός τους κάλεσε «ίνα ώσι μετ' αυτού και ίνα αποστέλλη αυτούς κηρύσσειν» (Μαρκ. 3,14).

Πρώτα να είναι μαζί Του. Και έπειτα να αποσταλούν.

Η συνάντηση προηγείται της μαρτυρίας. Η κοινωνία με τον Χριστό γεννά την αποστολή. Ο μαθητής μαθαίνει να ακούει τον Διδάσκαλο, να εμπιστεύεται το θέλημά Του, να δέχεται τον έλεγχό Του και να μεταμορφώνεται από την αγάπη Του. Και τότε μπορεί να προσφέρει στους άλλους τον θησαυρό που ο ίδιος δέχθηκε.

Αυτή η αλήθεια αφορά κάθε εκκλησιαστική διακονία. Ο λόγος χρειάζεται την προσευχή για να αποκτήσει βάθος. Η προσφορά χρειάζεται την ταπείνωση για να διατηρήσει την καθαρότητά της. Η ευθύνη χρειάζεται την κοινωνία με τον Θεό για να μεταμορφωθεί σε πατρική φροντίδα.

Ο άγιος Ιάκωβος μας διδάσκει και κάτι ακόμη. Τη δύναμη της πιστότητας. Η Εκκλησία διατηρεί το όνομά του μέσα στη λατρεία της, επειδή η ζωή του ανήκει στον Χριστό. Η σιωπή των πολλών βιογραφικών λεπτομερειών αφήνει να φανεί καθαρότερα η ουσία. Ένας μαθητής έγινε απόστολος. Και ένας απόστολος παρέμεινε μαθητής μέχρι την τελευταία του πνοή.

Αδελφοί μου,

Η αποστολική μαρτυρία συνεχίζεται μέσα στην ιστορία με τη ζωή της Εκκλησίας. Το Ευαγγέλιο παραδίδεται, η Θεία Ευχαριστία τελείται, το βάπτισμα γεννά νέα μέλη του σώματος του Χριστού και η χάρη της ιερωσύνης μεταδίδεται με τη χειροτονία. Μέσα σε αυτή τη ζωντανή συνέχεια κατανοούμε την αποστολική διαδοχή.

Ο Απόστολος Παύλος υπενθυμίζει στον Τιμόθεο το χάρισμα που έλαβε «δια της επιθέσεως των χειρών μου» (Β Τιμ. 1,6). Και του ζητεί να παραδώσει όσα διδάχθηκε σε πιστούς ανθρώπους, ικανούς να διδάξουν και άλλους (Β Τιμ. 2,2).

Η χειροτονία και η πίστη, το χάρισμα και η ευθύνη, η παραλαβή και η παράδοση συνδέονται αδιάσπαστα. Ο επίσκοπος παραλαμβάνει την αποστολική παρακαταθήκη μέσα στην κοινωνία της Εκκλησίας. Καλείται να διαφυλάξει την αλήθεια της, να υπηρετήσει την ενότητά της και να προσφέρει στον λαό του Θεού τον πλούτο της μυστηριακής της ζωής.

Γι' αυτό ο Παύλος λέει στους ποιμένες της Εφέσου «Προσέχετε ουν εαυτοίς και παντί τω ποιμνίω», υπενθυμίζοντας ότι το Άγιο Πνεύμα τους κατέστησε επισκόπους για να ποιμαίνουν την Εκκλησία του Θεού (Πραξ. 20,28).

Μέσα σε αυτή την προτροπή υπάρχει η αγρυπνία του ποιμένα. Η φροντίδα για τη δική του πνευματική ζωή. Η ευθύνη για κάθε ψυχή που του εμπιστεύθηκε ο Θεός. Η ετοιμότητα να συναντήσει τον άνθρωπο εκεί όπου πονά, εκεί όπου αμφιβάλλει, εκεί όπου αγωνίζεται να ξαναβρεί την ελπίδα του.

Το κέντρο αυτής της διακονίας βρίσκεται στην Αγία Τράπεζα. Εκεί ο επίσκοπος προΐσταται της ευχαριστιακής συνάξεως, περιβαλλόμενος από τους πρεσβυτέρους, τους διακόνους και τον πιστό λαό. Εκεί οι πολλοί κοινωνούν τον ένα Χριστό και φανερώνεται η ενότητα του εκκλησιαστικού σώματος.

Ο άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος γράφει «Όπου αν φανή ο επίσκοπος, εκεί το πλήθος έστω», συνδέοντας αμέσως αυτή τη σύναξη με την παρουσία του Ιησού Χριστού και την καθολικότητα της Εκκλησίας (Προς Σμυρναίους 8,2). Η επισκοπική διακονία

υπηρετεί αυτή την κοινωνία, μέσα στην κοινή πίστη και στην κοινή μετοχή στα ιερά μυστήρια.

Από το θυσιαστήριο η ποιμαντική ευθύνη απλώνεται σε ολόκληρη τη ζωή. Φθάνει στο σπίτι που δοκιμάζεται, στον νέο που αναζητεί προσανατολισμό, στον ηλικιωμένο που περιμένει μία παρουσία, στον άνθρωπο που χρειάζεται συγχώρηση και ένα νέο ξεκίνημα. Η προσευχή γίνεται συμπαράσταση. Η διδασκαλία γίνεται καθοδήγηση. Η πατρότητα γίνεται καθημερινή προσφορά.

Και το μέτρο παραμένει πάντοτε ο ίδιος ο Χριστός. «Ο ποιμήν ο καλός την ψυχήν αυτού τίθησιν υπέρ των προβάτων» (Ιω. 10,11).

Μέσα σε αυτό το φως εορτάζουμε σήμερα τη συμπλήρωση τεσσάρων χρόνων από την εις επίσκοπον χειροτονία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού, η οποία τελέστηκε στις 9 Οκτωβρίου 2022, στον Ιερό Καθεδρικό Ναό των Αθηνών. Η μνήμη του Αποστόλου Ιακώβου συνοδεύει από τότε αυτόν τον ιερό σταθμό της ζωής του και προσφέρει στη σημερινή επέτειο ένα βαθύ αποστολικό περιεχόμενο.

Σεβασμιώτατε,

Η σημερινή ημέρα δίνει στον λόγο μας τον τόνο της ευγνωμοσύνης. Μας επιτρέπει να εκφράσουμε με εγκαρδιότητα την τιμή προς το πρόσωπό Σας και να αναγνωρίσουμε την πολύτιμη προσφορά Σας στην Εκκλησία.

Η αρχιερωσύνη Σας ήλθε ως συνέχεια μιας μακράς και πολύπλευρης διακονίας. Στην Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος και Αλμυρού, κοντά στον πνευματικό Σας πατέρα, τον Σεβασμιώτατο κ. Ιγνάτιο, υπηρετήσατε επί πολλά χρόνια σε καίριες θέσεις ευθύνης. Η διακονία Σας αγκάλιασε το κήρυγμα, την κατήχηση, τις κατασκηνώσεις, την ενοριακή ζωή, τη φροντίδα των ηλικιωμένων και την ανάδειξη του εκκλησιαστικού πολιτισμού. Αυτή η πορεία φανερώνει την ευρύτητα των χαρισμάτων Σας και τη δημιουργική δύναμη με την οποία προσεγγίζετε την εκκλησιαστική αποστολή.

Στην πορεία αυτή διακρίνουμε τον ιεράρχη που διαθέτει θεολογική συγκρότηση, πλούσια πείρα και ικανότητα να δίνει πρακτική μορφή στο ποιμαντικό όραμα. Τον εκκλησιαστικό άνδρα που γνωρίζει να συνδέει την παράδοση με την ευθύνη του παρόντος. Τον ποιμένα που αντιλαμβάνεται ότι η πίστη χρειάζεται να διδαχθεί, η αγάπη να οργανωθεί και η προσφορά να φθάσει στον συγκεκριμένο άνθρωπο.

Αυτή η σύνθεση αποτελεί ιδιαίτερο πλούτο για την επισκοπική διακονία Σας. Η γνώση βρίσκει προορισμό στην οικοδομή των ψυχών. Η διοικητική ικανότητα τίθεται στην υπηρεσία της ποιμαντικής φροντίδας. Η δημιουργικότητα ανοίγει δυνατότητες για τη συμμετοχή περισσότερων ανθρώπων στη ζωή της Εκκλησίας.

Και η πολύχρονη εμπειρία γίνεται πολύτιμη παρακαταθήκη για την τοπική Εκκλησία που Σας εμπιστεύθηκε ο Θεός.

Το προσωπικό Σας στίγμα φωτίζεται ιδιαίτερα από τον λόγο που εκφωνήσατε την ημέρα της χειροτονίας Σας. Τότε συνδέσατε την αρχιερωσύνη με την ολοκληρωτική αφιέρωση στην Εκκλησία, την υπέρβαση της ιδιοτέλειας και την αποδοχή του πόνου των ανθρώπων ως προσωπικής ευθύνης. Η ομολογία αυτή φανερώνει το ύψος της κλήσεως όπως την αντιληφθήκατε και τη σοβαρότητα με την οποία σταθήκατε μπροστά της.

Εκεί αναγνωρίζουμε ένα στοιχείο ιδιαίτερης πνευματικής αρχοντιάς. Την ετοιμότητα να διαθέσει ο ποιμένας τη ζωή του για να βρουν χώρο οι ζωές των άλλων. Να δεχθεί τις αγωνίες τους, να σηκώσει το βάρος της ευθύνης τους και να αναζητήσει με διάκριση τον τρόπο της πνευματικής τους στηρίξεως.

Γι' αυτό και ο σημερινός έπαινος στο πρόσωπό Σας έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο. Τιμούμε την εργατικότητα που μαρτυρεί η διαδρομή Σας. Την ευρύτητα της προσφοράς Σας. Την έμπρακτη ενασχόληση με την πνευματική καλλιέργεια του λαού. Την ικανότητα να συνδέετε διαφορετικούς τομείς διακονίας σε μία κοινή ποιμαντική μέριμνα.

Η μακρά φροντίδα Σας για τη νεότητα αποτελεί ξεχωριστό κεφάλαιο αυτής της προσφοράς. Η κατήχηση, η κατασκηνωτική ζωή, η δημιουργική απασχόληση των παιδιών φανερώνουν εμπιστοσύνη στη δύναμη της χριστιανικής αγωγής. Και η πρόσφατη προκήρυξη υποτροφιών της Μητροπόλεώς Σας για νέους φοιτητές με οικονομικές δυσκολίες δίνει στη μέριμνα αυτή μία ακόμη ουσιαστική έκφραση. Η Εκκλησία πλησιάζει τον νέο άνθρωπο και στηρίζει την προσπάθειά του να προχωρήσει.

Πόση αξία έχει αυτό για μία οικογένεια που αγωνιά. Πόση δύναμη μπορεί να δώσει σε ένα παιδί που φοβάται ότι οι δυσκολίες θα περιορίσουν το μέλλον του. Μέσα σε τέτοιες πρωτοβουλίες η πατρική φροντίδα αποκτά ορατό περιεχόμενο. Η εκκλησιαστική παρουσία γίνεται στήριγμα ζωής.

Σεβασμιώτατε,

Στο πρόσωπό Σας τιμούμε σήμερα έναν προικισμένο ιεράρχη, έναν δημιουργικό ποιμένα, έναν εργάτη του Ευαγγελίου με πλούσια εφόδια και υψηλή συναίσθηση ευθύνης. Η Εκκλησία έχει ανάγκη αυτά τα χαρίσματα. Έχει ανάγκη τον λόγο που φωτίζει, την πρωτοβουλία που κινητοποιεί, την παρουσία που ενθαρρύνει και την ποιμαντική σκέψη που αγκαλιάζει το σύνολο της ανθρώπινης ζωής.

Στη συμπλήρωση αυτής της τετραετίας αναγνωρίζουμε με σεβασμό το βάρος της αποστολής Σας. Πίσω από κάθε δημόσια εμφάνιση ενός επισκόπου υπάρχουν

ευθύνες, αποφάσεις, αγωνίες και προσευχές. Υπάρχει η μέριμνα για τους κληρικούς, η φροντίδα για τις ενορίες, η αναζήτηση λύσεων και η επίγνωση ότι κάθε ψυχή έχει μοναδική αξία ενώπιον του Θεού.

Η ευγνωμοσύνη μας στρέφεται και προς αυτή την αθέατη πλευρά της διακονίας. Προς τον κόπο που συνοδεύει την ευθύνη και προς την καθημερινή διάθεση του εαυτού στην υπηρεσία της Εκκλησίας.

Αγαπητοί αδελφοί,

Η τιμή προς τον ποιμένα μας βρίσκει την πληρότητά της όταν συνοδεύεται από τη δική μας συμμετοχή. Ο επίσκοπος χρειάζεται την προσευχή του λαού του, τη συνεργασία των κληρικών και την πρόθυμη προσφορά των πιστών. Η Εκκλησία ζει ως σώμα, μέσα στο οποίο κάθε μέλος έχει τη δική του πολύτιμη θέση.

Ας γίνει, λοιπόν, η σημερινή επέτειος αφορμή ανανεώσεως της κοινής μας ευθύνης. Να στηρίξουμε την ενορία μας. Να φροντίσουμε τον άνθρωπο που μένει μόνος. Να προσφέρουμε χρόνο και ενδιαφέρον στα παιδιά. Να καλλιεργήσουμε την ενότητα και να δώσουμε στη συγχώρηση πραγματικό χώρο στη ζωή μας.

Αυτό είναι και το ωραιότερο δώρο που μπορεί να προσφέρει ένας λαός στον ποιμένα του. Να καρποφορεί ο λόγος του Θεού μέσα στις καρδιές του. Να γίνεται η κοινότητά του τόπος πίστεως, αγάπης και ελπίδας.

Σεβασμιώτατε,

Ο άγιος Απόστολος Ιάκωβος, του οποίου η μνήμη συνδέθηκε με τη χειροτονία Σας, ας πρεσβεύει πάντοτε για την αρχιερατική πορεία Σας. Ας Σας ενισχύει ο Κύριος με την πιστότητα του μαθητή, το θάρρος του αποστόλου και την καρτερική αγάπη του ποιμένα.

Ευχόμαστε να διατηρείται αναμμένη μέσα Σας η χαρά της πρώτης κλήσεως. Να συνοδεύει κάθε απόφασή Σας ο φωτισμός του Αγίου Πνεύματος. Να πολλαπλασιάζονται οι καρποί των κόπων Σας και να βαθαίνει η πνευματική σχέση Σας με τον λαό που ποιμαίνετε.

Η Αιτωλία και η Ακαρνανία να χαίρονται για πολλά χρόνια την ευλογημένη παρουσία Σας. Οι κληρικοί να βρίσκουν στο πρόσωπό Σας στήριγμα και έμπνευση. Οι νέοι εμπιστοσύνη και προοπτική. Οι δοκιμαζόμενοι παρηγοριά και ενίσχυση. Και όλοι μαζί να προχωρούμε, με την πατρική Σας καθοδήγηση, προς την ώριμη και ζωντανή κοινωνία με τον Χριστό.

Δεχθείτε την τιμή μας, την ευγνωμοσύνη μας και την εγκάρδια προσευχή μας. Ο Θεός να Σας χαρίζει υγεία, δύναμη, διάκριση και ειρήνη. Να ευλογεί την προσφορά

Σας και να Σας αξιώνει να βλέπετε τη σπορά του Ευαγγελίου να γίνεται καρπός σωτηρίας στις ψυχές των ανθρώπων.

Εις πολλά έτη, Σεβασμιώτατε! Έτη φωτεινής μαρτυρίας, πατρικής προσφοράς και καρποφόρου αρχιερωσύνης, προς δόξαν του Τριαδικού Θεού και οικοδομήν της Εκκλησίας Του. Αμήν.